

Spor med generaloma Carranzo in Villo. Izbruh nove ustaje?

PRISTAŠI GENERALA VILLE SO SE POLASTILI VSEH CARINSKIH IN BRZOJAVNIH URADOV V SEVERNI MEHIKI. V CHIHUAHUI SO VREGLI V JEČE URADNIKE IN AGENTE CARRANZE.

CIVILNA UPRAVA.

SLEDNJA SE NAHAJA V CELI SEVERNI MEHIKI V ROKAH PRISTAŠEV VILLE. — MIROVNA POGAJANJA SE BODO POVSEM IZJALOVILA. — PRIČAKOVATI JE OBOROŽENE INTERVENCIJE ZDRUŽENIH DRŽAV.

El Paso, Tex., 16. junija. — Danes zvečer se je deloma potrdilo poročila, da je vložil general Villa svojo resignacijo kot poveljnik severnega distrikta. Urad Carranze v Juarezu so danes zvečer zasedli pristaši Ville in o sličnih zaplenjenih uradov se poročila tudi iz Chihuahua City in iz Torreon, kjer se mudi danes general Villa. Zaplenjenje Carranzovih uradov je smatrati za najboljši znak, da je prišlo med Carranzo in Villo do končnega spora, katerega se je že dolgo pričakovalo.

Ako so tozadevna poročila o zaplenjenju uradov resnična, potem se nahaja cela severna Mehika v rokah pristašev generala Ville. Poznejša poročila pa javljajo, da niso pristaši Ville le zasedli brzojavnih in poštinskih uradov, temveč tudi carinske ter zakladnice.

Agent Carranze, Abreu, kakor tudi vsi uradniki, ki so se nahajali v službi zakladničarja Pani, se nahajajo sedaj v ječi. Manuel Bonilla, zaupnik Ville v Juarezu, se nahaja na poti v Torreon, kjer se bo posvetoval z Villo. Spor se je pričel očitno s tem, da se ni brigal general Villa za povelje, naj odide proti Zacatecas, temveč je ostal v Torreonu.

El Paso, Tex., 16. junija. — Vojski pod vodstvom polkovnika Tomas Ornelas, ki je eden najzvestejših pristašev Ville, so danes nasilnim potom zasedli informacijski urad ter brzojavno postajo v Juarezu, ki se je nahajala v rokah pristašev Carranze. V informacijskem uradu je sedel v dotičnem času neki ameriški častnik, ki je nato sporočil tozadevno vest. Ta urad v Juarezu, katerega je ustanovil Rafael Zubaran, sedanjí zaupnik Carranze v Washingtonu, je bil že dalj časa sporna točka med pristaši Ville in onimi generala Carranze. Urad je kontroliral vse brzojavke, a je bil posebno natančen pri onih, ki so se tikale generala Ville. Odkar so prihajala iz Zacatecas neugodna poročila, je postalo v uradu zelo tiho.

Torreon, Mehika, 16. junija. Razdejanje železnice potom federalcev se je izkazalo dosedaj kot največja zapreka za konstitucionaliste. General Villa pa upa sedaj, da bo mogel po zavzetju Zacatecas nemoteno prodirati proti jugu, kjer ni toliko navezan na železnico. Pri kampanji na jugu ga bo podpirala zapad-

na divizija, kakih 18.000 mož, kateri poveljuje general Obregon. Ob iztočni obali bo prodiral proti Mexico City general Pablo Gonzales s 14.000 možmi, dočim koraka od jugozapada Zapata s svojimi 25.000 do 30.000 možmi.

V splošnem bo stalo federalcem nasproti kakih 80.000 mož. Nogales, Sonora, 16. junija. Polkovnik Juan Cabral, ustaški častnik, katerega so, kakor se je poročilo iz Mexico City, ujeli federalci ter ga v Zacatecas ustrelili, se nahaja v resnici pred Mazatlanom, kjer služi v armadi generala Alfaro Obregona.

Tampico, Mehika, 16. junija. Tu naseljene Spance se je zopet svarilo, naj ne zavzamejo stališča kot da so sovražni konstitucionalistom. Zastopniki tujakšne španske kolonije so se posvetovali z guvernerjem Caballero iz Tamaulipasa, da izvedo za imena Spancev, ki so pošiljali v Washington izmišljena poročila o trpinčenju Spancev od strani konstitucionalistov.

San Diego, Cal., 16. junija. — V obleganem mestu Mazatlanu je položaj z vsakim dnem bolj obupen. Bolezni postajajo med prebivalstvom vedno bolj pogoste in jelo je že primanjkovati živil.

Kanonski čoln "Yorktown", ki se nahaja od 10. januarja v mehiških vodah, odpotuje jutri proti domu v svrhu poprav. Iz Acapulco se poročila, da se med federalnimi vojski zelo množijo desercije ter da jemljejo begunci ponavadi s seboj orožje in municijo.

Niagara Falls, Ont., 16. junija. — Oba ameriška delegata, sodnik Lamar in F. D. Lehman sta se podala danes v Buffalo ter sta imela posvetovanje z osebnima zastopnikoma generala Carranze, Zubaranom in Cabrera. Posvetovanje je imelo namen doseči kak dogovor glede vdeležbe konstitucionalistov pri posredovanih pogajanjih, a so bila vsa prizadevanja zastonj.

Sun Jat Sen se pogaja z Japonci. Sanghai, Kitajska, 16. junija. Danes se je poznalo, da skuša prejšnji kitajski provizorični predsednik dr. Sun Jat Sen skleniti pogodbo z Japonci. Vladi v Tokio je ponudil popolno akcijsko svobodo na Kitajskem pod pogojem, da mu pomaga pri strmo glavljenju sedanjega diktatorja Juan Si Kaja.

Nov način zdravljenja.

Sanatorij v zraku za osebe, ki boleha na srcu. Zdravljenje se vrši trikrat na teden.

Cleveland, Ohio, 16. junija. — Prihodnji mesec se otvori nad tujakšnim mestom v višini 2000 čevljev sanatorij za bolnike, ki so bolni na srcu. Sanatorij bo zvečan z zemljo potom kablja. Vzdignili ga bodo vsak večer v zrak, proti jutru ga bodo pa spuстили nazaj na zemljo. Zdravnik bo dr. Rudolf Heym, zrakoplovec pa Leo Stevens iz New Yorka. Sanatorij seveda ne bo nikako poslopje, pač pa velik balkon, ki bo imel prostora za kakih deset oseb. Po mnenju zdravnika Heyma se ozdravijo osebe, ki so bolne na srcu, če preživijo noč visoko nad zemljo, kjer so zračne plasti tanjše in se s tem olajša delo srca. Bolniku bo baje treba napraviti samo tri do štiri take ekspedicije v zrak, pa bo popolnoma ozdravel.

Dr. Heym je star 24 let in je svoje študije pred enim letom absolviral. Dosedaj je bil zaposlen v mestni bolnišnici. Dr. Friedrich je mnenja, da taka kura ne bo za vedno, ampak le začasno zboljšala bolnikovo zdravstveno stanje. Razen Heyma in Stevensa ni nikdo interesiran pri podjetju. Ljudje so prepričani, da ne bosta imela veliko pacientov in da bo podjetje kmalu prepaalo.

Dobljena stava.

Zrakoplovec se je v zrakoplovu obril. Krmilo je vodil z nogami. Čehi in Nemci.

Dunaj, Avstrija, 16. junija. — Pred kratkim je rekel znani aviatik Korschel svojim prijateljem: — 500 kron stavi, da se bom v zrakoplovu obril. Prijatelji so bili zadovoljni in kmalo nabrali svoto K 500. Včeraj se je vzdignil Korschel pri Aspernu v zrak. Ko se je nahajal v višini 1000 metrov, se je začel briti in se po preteku nekaj minut tudi obril. Krmilo zrakoplova je medtem vodil z nogami. Potem se je spustil v treh velikih lokih zopet na zemljo in dobil stavo.

V Pragi so se zopet začela pogajanja med Čehi in Nemci. Ker niso dali voditelji čeških strank Nemcem nikakega zagotovila, da bodo upoštevali njihove zahteve pri prihodnjem zasedanju češkega deželnega zbora, bodo tudi ta pogajanja ostala skorajgotovo brezuspešna. Avstrijska komisija za Panama Pacific razstavo v San Francisco je dobila dosedaj že 400 podjetnikov in tvrdi, ki se bodo udeležile razstave. Zastopane bodo skorajgotovo vse industrijske tvrdke.

Stavka v Italiji končana. Rim, Italija, 16. junija. — Iz vseh strani poročajo, da so se delavci vrnili zopet na delo. Izvzeti so le strajkarji v Ferrari, ki se še dosedaj niso pomirili. Ravno včeraj so zažgali nekaj železniških voz in prirejali po mestu burne demonstracije. V Salernu so zavladale normalne razmere.

Trinajst jih je utonilo. Petrograd, Rusija, 16. junija. O veliki nezgodi se poročila iz Pultave. V bližini kraja Kremenčuk se je preobrnil na Dnjepru čoln z izletniki in trinajst oseb je našlo smrt v valovih.

Rešeni brodolomci. Seward, Alaska, 16. junija. — Parnik "Dora" je sporočil, da ima na krovu 35 brodolomcev. S katere ladje jih je rešil, kakor tudi druge podrobnosti še niso znane. V Alaski je začel blizu obrežja baje bruhati neki vulkan.

Zasedenje premogovnikov po zveznem vojaštvu.

Trešednik Wilson namerava nastopiti proti sedanjim razmeram v Coloradu.

PROTI OBEMA.

Oba stranki imata sedaj zadnjo priliko, da izročita zadevo razsodišču.

Washington, D. C., 16. junija. Načrt, katerega je priporočil Roosevelt ter ga tudi hotel izvesti za časa velike stavke v antracitnih premogovnikih Pennsylvanije, da se namreč z vojaštvom zasede premogove rove, je na prizadevanje svetovalcev sprejel sedaj predsednik Wilson. Potem, ko se je sedaj obema strankama nudilo zadnjo priliko, da pooblastita komisijo petih članov s poravnavo diferenc, bodo Združene države, kakor hitro se bo zdelo potrebno, zasedle premogove rove v Coloradu ter jih pustile obratovati.

Predsednik se je odlučil za to, potem ko so mu svetovalci pojasnili, da je treba uporabiti drašična (izdatna) sredstva. Ne bili bi pa prodrli s predlogom, ako bi se v zadnjem času ne završili v Butte nemiri, ki so pokazali, da je zadnji čas, da se uredi razmere med delom in kapitalom in sicer na drugačni podlagi kot pa se je dogajalo to dosedaj. Da se je v administrativnih krogih utrdilo to prepričanje, je v prvi vrsti krivo dejanje I. W. W.

Administracija se nahaja v položaju, da odvrne tako brezobzirni kapital kakor tudi radikalne elemente med delavstvom od tega, da bi ustvarjala neznosne razmere, ki bi škodile industriji na leta in leta. Administracija se hoče boriti v prvi vrsti proti velikim delodajalcem, ki niso dovtetni za nobeno razumno misel.

Kot takega brezobzirnega kapitalista se smatra Rockefellerja, ki je lastnik skoro vseh rovo, kje se stavka sedaj. Ako bi se ena obeh strank branila podvrže se razsodišču, potem bo prevzela vlada vse rove. Velik del dohodka bi se porabilo za vzdrževanje v stavkarskem okraju nastanjenega vojaštva.

Posledice Beilisovega procesa. Petrograd, Rusija, 16. junija. — Danes se bo moralo zagovarjati pred sodiščem 25 ruskih odvetni- kov, ki so obdolženi, da so za časa Beilisovega procesa razžalili justično oblast. Mendel Beilis je bil meseca novembra lanskega leta oproščen.

Tudi usluga. James M. Clancy, kojega resignacija kot warden kaznilnice Sing-Sing postane pravomočna ob polnoči med prihodnjo nedeljo in ponedeljkom, bo opravljal to službo še nadaljnih šest ur, da izvrši elektrifikacijo Petra Rabeaci, morilca iz White Plains. Clancy izkaže s tem osebnou slugo svojemu nasledniku McCormicku, ki noče nastopiti svoje službe takoj z eksekucijo.

Vulkan. Red Bluff, Cal., 16. junija. — Zvezni gozdni nadzornik W. J. Rushing je prepovedal hoditi ljudem v bližini Mount Lassen-aker bo začel baje v kratkem zopet bljvati. Zadnjo noč se je iz gore silno kadilo.

Deček utonil. Philadelphia, Pa., 16. junija. — Dne 12. marca je izginil neznan kam deček Warren McCarrick, danes so ga našli v strugi reke Delaware. Policija je menja, da se je dogodil zločin, in tudi dečkov oče zatrjuje, da ga je skorajgotovo umoril in vrgel v reko kak njegov sovražnik.

Zadavljena in orošana.

V njenem izropanem stanovanju so našli natakario Tomiselle zadavljeno.

Z vsemi znaki strahu na obrazu je priletel včeraj zvečer neki Italijan na policijsko postajo na iztočni 35. cesti v New Yorku ter povedal, da je ravnokar našel neko žensko, kateri je hotel primesti večerjo, zadavljeno. Nato je povedel policiste v stanovanje natakariče Marije Tomiselle na št. 639 prvi Ave.

Ko so prišli uradniki v stanovanje, je ležela natakariča na tleh, dočim je uhajal iz odprtih cevi plin. Vsi predali v mizah in drugem pohištvo so bili preobrnjeni in sploh je bilo opaziti v stanovanju največji nered. Pri preiskavanju trupla je ugotovil zdravnik, da je bila ženska zadavljena. Domneva se, da je neznanec najprevo davil svojo žrtev ter odprl cevi plina, ko je padla ženska v nezavest.

Sosedje nesrečnice so izpovedali, da je imela natakariča bančno knjižico, denar v gotovini in nakit. Nobene teh stvari ni bilo mogoče najti v stanovanju. Policija nima dosedaj še nobene sledi o storilecih, ki sta najbrž dva možka, ki sta v ponedeljek popraševala po natakariči.

Nevihta v Parizu.

Najlepši del mesta je skoraj popolnoma upuščeno. Brez vode in svetlobe.

Pariz, Francija, 16. junija. — Včeraj je divjal po Patizu grozen vihar, ki je zahteval osem človeških žrtev. Najlepši mestni deli so čisto upuščeni. Nekaj ulic je policija zastražila, ker so se nekatere hiše zelo nagnile in se je bati, da bi se ne podrle. Tak je tako razdejan, da se ponekod ne more vršiti promet. Cestninu delavcem pomaga policija, požarna bramba in vojaštvo. Notranji minister je izdal nbroj varstvenih odredb.

Omenjenih osem trupel so potegnili iz neke jame na Rue du Havre. Ker so cevi popokale, so prebivalci brez vode, plina in električne razsvetljave. Danes še vedno dežuje; policija le z največjim naporom vzdržuje red, ker so ljudje silno razburjeni in se bojijo nadaljnih katastrof. Zveza s predmestji je popolnoma prekinjena. V okolici je napravil vihar velikansko škodo na poljih in vrteh.

Požar. Milford, Mass., 16. junija. — Danes zjutraj je izbruhnil v hiši Petra Kapalina požar. Sedem možkih je zgorelo, preko dvajset se jih je nevarno opeklo, veliko oseb se je pa tudi poškodovalo, ko so skočile iz precejšnje višine na cesto. Pri hiši ni bilo nobene rešilne lestvice, hodniki so bili pet čevljev, stopnice pa le dva in pol čevlja široke. Predno je dospela požarna bramba na lice mesta, je bila že vsa hiša v ognju.

Angleški kralj se boji sufragetk. London, Anglija, 16. junija. — Se nikdar prej se ni odredilo toliko varnostnih odredb za angleško kraljevo dvojico kot danes pri jahalnih tekmah v Ascot. — Ker se je bilo bat' navala sufragetk, so zastražili z policijo celo 6 milj dolgo pot od gradu Windsor pa do dirkališča. Na s'ednjem se je nahajalo na tisoče uniformiranih policistov in na stotine detektivov, ki so pazili na sumljive osebe.

Državni tajnik Bryan. Washington, D. C., 16. junija. Državni tajnik je danes izjavil, da bodo jutri predložene senatu pogodbe, katere je sklenil s Colombijo in Nicaraguo. Vršile se bodo ostre vlebate, posebno pa pred odborom za zunanje zadeve. Huda kazen. Newyorško sodišče je obsodilo včeraj zobozdravnika dr. M. A. Smitha na ne manj kot dve in ne več kot osem let ječe, ter na tisoč dolarjev denarne kazni, ker je izvrševal zobozdravniško prakso brez uradnega dovoljenja. — Smith je bil zaradi istega prestopka že dvakrat kaznovan.

Začetek preiskave. Nasprotujoče si izjave.

Kaj je povzročilo grozno katastrofo parnika "Empress of Ireland"?

KAPITAN KENDALL.

Na krovu je bilo baje samo 18 izsurjenih mornarjev. George I. Gibbon.

Quebec, Canada, 16. junija. — Kapitan parnika "Empress of Ireland" Kendall, je danes izpovedal pred preiskovalno komisijo o koliziji s parnikom "Storstad". Prvi častnik s "Storstada", je rekel, da so malo pred kolizijo izgubili smer in začeli oddajati svarilne signale. Kendall je izjavil, da je za časa kolizije "Empress of Ireland" čisto obstala, dočim je izpovedal prvi častnik Tuffness, da je plula s precejšnjo hitrostjo.

Ko je bil kapitan prepričan, da katastrofe ni mogoče preprečiti, je dal kapitanu "Storstada" znamenje, da naj vozi s polno paro naprej, obenem je pa zapovedal krmarju obrniti v ostrem loku ladjo. Če bi se to zgodilo, bi ne bila kolizija tako močna, ker bi se trčila samo zadnja dela obeh ladij. Nadalje je še pred kolizijo zapovedal spustiti vse rešilne čolne v morje. Žal, da se niso ta povelja točno izpolnila, in katastrofa je bila toraj neizogibna.

Predsednik preiskovalne komisije je moral večkrat opozoriti kapitana, da je odgovarjal samo na stavljena vprašanja. Zastopnik mornariške in kurjaške unije, George I. Gibbon, je vprašal Kendall, če je imel na krovu res samo 18 izvežbanih mornarjev. Kapitan mu je odgovoril, da je možno od najbolj do najmanj izvežbanega, storilo svojo dolžnost.

Pogreb bivšega podpredsednika Stvensona. Bloomington, Ill., 16. junija. — Danes so se vršile tukaj pogrebne slavnosti za zamrlihim bivšim podpredsednikom Združenih držav, Adlai B. Stevensonom. Po celem mestu so visele zastave na poldrogu. Pogreb se je vršil na Bloomington pokopališču, a je bil drugače čisto privatnega značaja.

Poličijski načelniki proti kinogledališčem. Grand Rapids, Mich., 16. junija. — Mednarodna zveza policijskih načelnikov je napovedala danes odločen boj vsem proizvajalcem kino-filmov, ki smešijo v svojih proizvodih policijo in nje delovanje.

Kihanje vzrok smrti. V St. Mary bolnišnici je umrl včeraj Edward O'Connor. Po izjavi zdravnika je nastopila smrt vsled kihanja. Od zadnjega četrtka pa do včeraj je neprestano kihal vsled česar mu je vrla kri v možgane. Star je bil šel 25 let.

Postarina je všteta pri tleh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja obditka. Naše denarje pošiljate razpošilja na zadnjo pošto e. k. poštini hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času. Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St. New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Potoičeni ustaši. Divjanje Turkov.

Mornarji mednarodnega brodogaja so zabarikadirali palačo kneza Viljema.

MALISORI.

Turki so razmesarili več kot sto starcev in otrok. Naslednik polkovnika Thomsona.

Drač, Albanija, 16. junija. — Danes so ustaši vdrugič navalili na Drač, toda vladne čete so jih z uspehom vrgle nazaj. Ob šestih zjutraj so začeli ustaši s topovi streljati na mesto. Knez Viljem, ki je bil sam prevzel vrhovno poveljstvo, je kmalo dogual, kje se nahaja sovražna artilerija in ji začel odgovarjati s svojimi topovi. Mornarji so zastražili vsa tujezemska poslaništva in močno zabarikadirali palačo kneza Viljema.

Nekaj avstrijskih torpednih rušilcev je odpulilo proti Skadru. Tam bodo vzeli na krov 1500 Malisorov in jih prepeljali v Drač. Malisori so na strani kneza Viljema. Ustaši so se tudi po tem porazu odločno izjavili, da ne odjenjajo prej, dokler ne postane albanski vladar kak Mohamedane. Ker je padel v boju polkovnik Thomson, poveljnik holandske policije, je postal njegov naslednik major Roelfesema.

Atene, Grško, 16. junija. — Grški begunci, ki so prišli danes iz Male Azije poročajo, da so v vasi Fočija, severozapadno od Smyrne, poklali Turki preko sto Grkov, med katerimi je bilo največ starcev, duhovnikov in otrok. Morilecem je baje pomagala turška policija. Včeraj je dospelo v Solun 3800 grških beguncev.

Izvoljenemu narodu se v Ameriki dobro godi.

Tekom 15 ur se je pojavila v židovski porodišnici v New Yorku štirikrat storklja ter je pustila vsaki pot dvojčke. To je rekord, ki kaže, da bo kmalu celi New York v rokah "izvoljenega naroda".

Volitve v Italiji.

Rim, Italija, 16. junija. — Pri občinskih volitvah, ki se vršile v soboto, so zmagali vsi monarhistični in klerikalni kandidati. — Prine Collona je dobil 600 glasov večine nad prejšnjim županom Nathanom.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:	
K.	\$
5....	1.10
10....	2.15
15....	3.15
20....	4.20
25....	5.20
30....	6.25
35....	7.30
40....	8.30
45....	9.35
50....	10.35
55....	11.35
60....	12.40
65....	13.40
70....	14.45
75....	15.45
80....	16.50
85....	17.50
90....	18.50
100....	20.50
110....	22.55
120....	24.60
130....	26.65
140....	28.70
150....	30.75
160....	32.80
170....	34.85
180....	36.90
190....	38.95
200....	41.00
250....	51.25
300....	61.50
350....	71.75
400....	82.00
450....	92.20
500....	102.50
600....	123.00
700....	143.00
800....	164.00
900....	184.00
1000....	204.00
2000....	408.00
5000....	1018.00

Cena vožnja za krasni in brz parnik (Avstro-American proge)

KAISER FRANZ JOSEF I.

odplije v soboto, dne 4. julija

vožnja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke	\$29.00
Cena vožnih listkov: do Ljubljane	\$30.18
do Zagreba	\$30.08

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno trdlinam priporočamo

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York

GLAS NARODA

Slovenic Daily. Owned and published by the Slovenic Publishing Co. (a corporation.) FRANK SAKSER, President. JANKO PLESKO, Secretary. LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Price of the paper: In Advance: 12 months \$3.00, 6 months \$1.50, 3 months \$0.75. Single copies 10 cents.

GLAS NARODA izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

GLAS NARODA "Voice of the People" Printed every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement. Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne prištejejo.

Denarji se blagovini pošiljajo po Money Order.

Priloge in kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bližje naznani, da hitreje najdemo naslovika.

Dopisi in pošiljankam naredite ta naslov: GLAS NARODA

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Novo metode in nove ideje.

Stavka Westinghouse uslužbencev v Pittsburghu je zelo važna ter zasluži več pozornosti kot se ji je posvečalo dosedaj.

Stavka Westinghouse uslužbencev v Pittsburghu je zelo važna ter zasluži več pozornosti kot se ji je posvečalo dosedaj. Naprave so imele zaposlenih nad deset tisoč delavcev, možkih in žensk, ki so bili zadnje štiri mesece organizirani v "Allegheny Congenial Industrial Union".

Da se razume stavkarsko gibanje, je potrebno posvetiti nekaj besed organizaciji, ki je sodogovorna za stavko. A. C. I. U. se razlikuje od drugih ameriških delavskih zvez se v tem, da ima čisto kratek program, v katerem se ne konstatira ničesar drugega kot to, da obstaja razredni boj ter da se morajo delavci, možki, ženski in otroci, združiti v industrijsko organizirano unijo.

Se skoro bolj značilen, kot ta kratka izjava, pa je način, kako se je pričelo s stavko Westinghouse-uslužbencev in kako se jo vodi sedaj.

Westinghouse naprave so odpuštile več uslužbencev, ki so pripadali k A. C. I. U., in sicer radi tega. Poseben komitej uslužbencev je nato zahteval, naj se takoj zopet vzame v službo odpuščenih delavcev. Uprava se ni uklonila zahtevi in generalna stavka je bila proglašena.

Kot en mož je sledilo vse pozivni in štiriindvajset ur pozneje je postalo v Westinghouse napravah, kojih ponos je bil dosedaj, da se ni še nikdar stavkalo, vse mirno in tiho. Solidarnost delavstva se je pokazala v sijajni luči.

Druge presenečenje za upravo je bil predlog od strani organizacije, "da se pod gotovimi pogoji lahko misli na poravnavo diference". Pri tem se je pokazalo, kako zelo se razlikuje ta pittsburska organizacija nove šole od drugih. Kot najvažnejše zahtevo se smatra namreč odpravo Bonus in akordnega sistema, katere se ni upala dosedaj lotiti še nobena druga organizacija.

V pittsburskem okrožju se namreč v vsakim letom bolj uvažuje akordna plača mesto plače na uro. To pa ima za posledico, da se potisne izcuženega delavca na stabilnejšo izcuženega, ne da bi se slednjemu nudilo priliko izboljšati si bedni položaj.

Bonus sistem pa vpliva razvnetega na delavni čas, ki je postal skoro neomejen. Raditega tudi ni misliti na plačevanje prekurnega dela. Vsakdo se muči, kolikor časa more.

Nova unija se je postavila proti tem razmeram z vso odločnostjo ter zahtevala uvedbo plače od ure ter odpravo koruptnega Bonus sistema. Nadalje je zahtevala

osemurno dnevno delo ter povprečno zvišanje plače za 5 centov na uro. Za deklice naj bi se uvedlo minimalno tedensko plačo 10 dolarjev.

Vsa znamenja kažejo, da bo stavka Westinghouse uslužbencev uspešla ter da bo morala družba popustiti ter ugoditi upravičenim zahtevam delavstva.

Dopisi.

Nu Mine, Pa. — Glede kolone "Amerikanski Slovenec", tvrdka Frank Sakser in Glavna posojilnica", v št. 133, moram tudi jaz spodaj podpisani svečano pripoznati, da je vsaka beseda vašega kratkega in jedrnatega odgovora na grde, lažnjive, ostrašne napade napram spoštovanemu g. Franku Sakserju glede "Glavne" čista resnica. Evo mojega dokaza, nerasnani obrekovalec pri Am. Sl.!

Dne 16. decembra 1910 sem poslal svojo vložno knjižico tvrdki Frank Sakser s prošnjo, naj mi omenjeno svoto dvigne v Ljubljani pri "Glavni", in ako bi bil g. Sakser tako dober, naj mi pri priložnosti pošlje \$100.00, ker bi jih v kratkem potreboval in naj si potem odtegne. In ni bilo 4 dni, dobil sem že ček od g. Sakserja za \$100.00. Ej, vi grdi obrekovalec na osebo spoštovanega g. Sakserja!

Ko bi bil g. Sakser znal, da "Glavni" preti propad ali da je v slabih rokah, o ne, ne, ne bi bil on tako hitro poslal \$100.00, ne! Naj zadostuje ta moja izjava, ker drugega komentarja ni potreba, saj ste mu vi odgovorili, kakor zgoraj omenjeno. — Strinjam se z "dolgoletnim članom K. S. K. J." iz Milwaukee, Wis., v št. 134. "G. N." Ker se bliža glavno zborovanje naše močne organizacije, ključem: Slavna društva, volite dobre, zanesljive, pametne in neustrašene može za delegate za to velepomembno konvencijo! Tu v naš dnevnik ne bodem pisal nasvetov našim spoštovanim delegatom, ker ni na mestu. Ključem vam samo: Delajte z vsemi svojimi močmi za uboga trpna delavca, kar je ogromna večina v naši organizaciji, ne pustite manjšini uboga delavca nadvladati. Otrsite se glasila naše slavne Jednote, ker to ni glasilo Kranjsko Slov. Kat. Jednote, te slavne organizacije, ampak glasilo napadalcev! Poglejmo samo malo, dragi mi sobratje, na prvi strani "Drobtinice". Pod to kolono so najrje laži, obrekovanja, psovke, imena, katere ne pristojajo človeku; na drugi strani pod "Dopisi" zopet čitaš večina osebnih napadov; na četrti za lepo pridigo (katera je na mestu) pa zopet nič drugega kot kranjski socialisti in ne vem še kateri. Konda in Kos, Menace in Glas Svobode, Proletarec in Vestnik itd. Človeku se to pristudi do dna želodeca. Društvo sv. Barbare št. 96 šteje 60 članov in članice, a niti eden ni naročnik glasila naše sl. Jednote. Zakaj? Tudi v tej zadevi je komentar brez potrebe. Pisal bi še lahko, dosti, a naj zadostuje ta kratki klic na gr. delegate. Delajte z vsemi močmi, da se zadeva bolniške podpore centralizira! — Z delom se tu ne moremo pohvaliti. Delamo 4—5 dni v tednu. Obetajo nam boljše čase; a kdo je tisti, ki obeta? Demokratje! Vsakih 20 let se ameriško ljudstvo toliko pozabi demokratske vlade, da si zopet zaželi demokratsko, a posledice mora nositi za nekaj let. — Člani društva sv. Barbare št. 96 K. S. K. J., polagam vam na sree, da se držite društva in Jednote, akoravno smo raztreseni po več naselbinah. Držimo skup, kot smo držali na Kaylorju in dozdaj. Imeli smo to leto veliko bolnikov z dolgotrajnimi boleznimi; zategadelj si moramo še tesneje bratske roke skleniti in drug drugega ne zapustiti. — John Yeloushan.

Opomba uredništva: Dopis smo priobčili v polnem obsegu, ker kaže, kakor misli naš narod o "Glavni posojilnici", tvrdki Fr. Sakser in "Amerikanskem Slovencu", ki iz sebičnih namenov napada vse, kar mu ni do pičice pokorno.

Pittsburgh, Pa. — Delavске razmere so zelo slabe, ker skoraj vse tukajšnje tovarne samo s polovično paro obratujejo. Nekatere med njimi so celo popolnoma prenehale z obratovanjem. Veliko naših rojakov je že odšlo iz tega "črna mesta", nekateri si pa skoraj ne upajo, vedoč, da se povsod slabo dela. Sem ne svetujem nikomur hoditi, ker delá ne bo dobil, razentega je pa še taka draginja, da je joj! — Pred krat-

kim je umrl rojak Rudolf Požek, bivši cerkovnik v naši cerkvi. Bil je jako delaven na narodnem polju in ima veliko zaslug za K. S. Dom. Dne 9. junija ga je kara tako pritisnila k steni, da je naslednji dan v groznih mukah umrl. Dne 10. junija je zadela splošno znano rojakinjo Marijo Colarič srčna kap. Pokojnika zapuščata precej nedoraslih otrok. Sorodnikom naše iskreno sožalje. Dne 29. junija na praznik sv. Petra in Pavla priredi Slovensko podporno svobodomiselnό društvo št. 126 plesno veselico v K. S. Domu. Rojaki, udeležite se polnoštevilno te veselice! Videli boste, da vam ne bo žal. Pozabiti ne smem, da bo sviralo pri tej priliki Hrvatsko tamburaško društvo, ki se je že večkrat izkazalo s svojim nastopom. Torej na veselo soženje! — Fran Grlovič, predsednik.

Waukegan, Ill. — Narodno podporno društvo Slovenski Sokol priredi dne 28. junija t. l. veliko veselico na prostem. Kot običajno prirerajo različna društva obletnice ali gotovi čas svojega obstanka, ravno tako bi imelo obhajati naše društvo meseca svečana t. l. petletnico svojega obstoja. Dasiravno je doba petih let kratka, vendar imamo zabeležiti v tem kratkem času lep uspeh. S članstvom se ne moremo veliko pohvaliti. Vzrokov je dovolj, katere bi lahko naštel, kar pa rajši prepustim drugim. Nasprotno smo pa v gmotnem oziru na dobri podlagi. Da ne moremo razširiti delokroga našega društva, sta vzrok sledeči dve stvari: nimamo prostorov, kjer bi se mogel vzgajati naraščaj in kjer bi se nemoteno moglo delovati za sokolska načela; malo premalo se zanimamo za sokolsko misel. "Premalo časa" se izgovarjamo. Res je, da ne moremo toliko prostih ur posvetiti sokolskim vajam, ker smo zaposleni in s velikokrat bi se ne mogle vaje vršiti, ker delajo nekateri bratje podnevu, drugi pa ponoči. Vendar apeliram na vse brate sokole, da naj se zavzamejo ob priliki petletnice za sokolsko idejo, da se bo začela nova doba v napredku Slovenskega Sokola v Waukeganu.

Oko to glejte, sokolsko sree, ki v njem bolesti zdaj molče — Navdušenje junaka naših dni, ki vliho silo nove nam je v kri. Bratom Sokolom naznanjam, da se vrši tretjo nedeljo t. m. redna društvena seja. Opozarjam vas, da se je gotovo udeležite, ker imamo rešiti več važnih točk. Vse slovensko občinstvo iz Waukegana in North Chicago pa vabim na sokolsko veselico, katere bode objavljena na lepakih. Zaključujem svoj skromni dopis in ključem vsem bratom Sokolom, kakor tudi vsem Slovincem v Združenih državah krepak: Na zdar! — Mat. Varšek, starosta.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomič.

(Nadaljevanje.)

"In jaz sem vam natočila vina, baronica!" se je oglasila z druge strani Magdalena, ki je natakala iz glinastega vrča baronici v čašo vina, rumenega kot čekin. "Izvolite pokusiti, kako je dobro!" "Prav imaš, žejna sem ravno sedaj!" je rekla baronica in izpila na dušek čašo vina.

"A, to mi je dobro!... Krasno vinče!... Natoči še eno!" In Magdalena se je natočila znova čašo.

Po jedi, ko se je deca odstranila, je pripovedovala baronica Margariti o Dunaju in o svojem sinu Adamu Patačiču, ki je imel mnogo nad, da postane škof. "Nadejam se, da ga gotovo postavijo za škofa, čeprav ni za to. Za cerkvene stvari se ne briga dosti, tem bolj pa za glasbo. Ves dan druguje samo z glasbeniki. Pravi, da napravi lastno kapelo iz najboljših muzikov, če postane škof."

"Tudi meni je glasba nad vse mila", je rekla Gita.

"I meni, i gotovo vsakemu, komur je dal Bog posluha", je povzela baronica, "a on naravnost nōri za glasbo. Prav pravi kanonik K-čelič, da je moj Adam bolj ustvarjen za kapelnika nego za duhovnika."

"Kaj si bila tudi s Krčeličem na Dunaju?" je vprašala Gita.

"Ne na Dunaju, temveč v Zagrebu, kjer sem ga pred par dnevi obiskala. Govorila sva tudi o tebi, lepo... te pozdravlja."

"On je dober naš prijatelj", je pristavila Gita.

"Skoro da nisem pozabila", je pričela naenkrat baronica, kakor da bi se nečesa spomnila, "povedati ti moram. Bil je tudi pogovor o tvoji ženitvi. Kanonik mi je povedal, da se neki mlad plemeč zelo zanima zate... da je ves očaran od tvoje lepote."

"Ničesar ne vem; kdo neki bi bil?" je vprašala Gita zelo radovedno.

"Krištof Damjanič Felinski" je odgovorila baronica, "lep, plavalas, velikih modrih oči, zelo olikan in v najboljših letih. Tvoje dobe je."

"Ne poznam ga."

"Lep, stasit moč, veruj mi!... Dobro ga poznam... Kakoršen je že vaš ženski ukus (baronica je čestokrat tako govorila, kakor da ona ne pripada ženskemu spolu), on ti bo ugaljal najbrže... Da, primeren mož je... ali to je tudi vse... Drugače ni dosti prida... Velik zapravljivec in kartasj, ki je spravil očeta v dolgove, iz katerih se ne izkoplje nikdar... Zelo nepametno bi bilo tudi zato, če bi ga vzela."

"Se je pregledaj, da bi mislila na ženitev", je pristavila Gita, ki se jej je videlo na obrazu, da ji ta razgovor zelo ugaja.

"Bilo bi zate vseeno boljše", je rekla baronica hitro, "da se ne omožiš... Svobodna boš kakor ptica v zraku. Glej me... Sedaj šele vem, da živim... in dokler sem bila omožena... uh! To ni bilo življenje... Martirium, a ne matrimonium, to ti pravim!" Tudi ti nisi imela sreče v zakonu. Star mož in bolan, a ti mlada in zdrava... Če se omožiš vdrujče, doleti te morda še huje zlo... Njevstoba, sirovost, lakomnost moževa, ker možki je zmožen vsega... Zato ti pravim: čuvaj se in glej, da ostaneš svobodna... Če potrebuješ zaslonbe in zaščite, sem jaz tu... Medve bva dve nerazdružljivi prijateljici... Saj ti si že tako moja prva in najdražja ljubljanka."

Tako je govorila baronica, ki je bila ljubosumna radi Gite. Bala se je, da ne bi mlada vdova vzljubila kakega njej sovražnih možkih in da ne bi si želela čim prej omožiti. Baronica se je trdno odločila protiviti se Giti in žentivi, kolikor se bo mogla.

Ali Gita ni bila istih misli z baronico o tej stvari. Njej ni bilo za svobodo, temveč je hrepenela po uživanju in sreči v zakonu ob strani ljubljenega moža, ki si ga je izbirala po svojem sreću. O tem ni hotela sedaj nič govoriti z baronico. Ker je še dovolj zgodaj, da ji razjasni svojo osnovo za prihodnost.

Medtem je nastal večer. Solnce je tonilo za planinami, iz Ivanci in iz dolin je vel prijeten, hladen vetrič. Baronica si je dala priveriti konja.

"Hočem se za dne priti v Zagrebo", je govorila baronica, idoč roka v roki z Gito na dvorišče, kjer je efeb prepelejal njenega žrebca, ki se je kazal zelo nemirnega. Videlo se je, da je hotel čimprej dospeti domov. Opazivši svoje gospodarico, se je vspel, da ga ni mogel vzdržati mladi efeb, ki ni bil vajen tako ognjevitemu konju.

"Pst... Castor!... Takoj bova doma!" je zaklicala baronica in ga pogladila po vratu in po čelu, nakar se je žival pomirila.

Baronica se je hitro poslovila od domačinke in hčera ter je z ajahala nestrpljivega žrebca, ki je skokoma odnesel svojo gospodarico z dvorišča na poljsko pot, ki je vodila do končine.

Na njivah so se delale ženice in vezale snope. Nekateri, ki so že dovršili svoje delo, so se vračali domov, pojoč svečane pesmi o žetvi.

Neka skupina ženice, ki se je vvažala z graščinske njive, je vodila med seboj z žitnim vencem ovenčano najlepšo deklico ženice. Idoč s polja v dvor, kjer jih je po starem običaju čakala obilna večerja, so pele ženice prigodno pesem:

Djevojka žito požela, S tri je vienca spēla. Prvi od žita pšenice, Drugi od fine rožice, Treči s trsove rozgice.

Ko se je najbolj razlegala pesem iz njihovih grl, se je pojavila med njimi baronica, jahajoča na konju.

Plaho so poskakali kmetje kakor preplašene žabe v globok jarek kraj česte ter so obmolknili. "Budala neumaj!" se je zadržala nadnje s konja baronica. "Čemu ste prenehali?... Pojte naprej!"

"On je dober naš prijatelj", je pristavila Gita.

"Skoro da nisem pozabila", je pričela naenkrat baronica, kakor da bi se nečesa spomnila, "povedati ti moram. Bil je tudi pogovor o tvoji ženitvi. Kanonik mi je povedal, da se neki mlad plemeč zelo zanima zate... da je ves očaran od tvoje lepote."

"Ničesar ne vem; kdo neki bi bil?" je vprašala Gita zelo radovedno.

"Krištof Damjanič Felinski" je odgovorila baronica, "lep, plavalas, velikih modrih oči, zelo olikan in v najboljših letih. Tvoje dobe je."

"Ne poznam ga."

"Lep, stasit moč, veruj mi!... Dobro ga poznam... Kakoršen je že vaš ženski ukus (baronica je čestokrat tako govorila, kakor da ona ne pripada ženskemu spolu), on ti bo ugaljal najbrže... Da, primeren mož je... ali to je tudi vse... Drugače ni dosti prida... Velik zapravljivec in kartasj, ki je spravil očeta v dolgove, iz katerih se ne izkoplje nikdar... Zelo nepametno bi bilo tudi zato, če bi ga vzela."

"Se je pregledaj, da bi mislila na ženitev", je pristavila Gita, ki se jej je videlo na obrazu, da ji ta razgovor zelo ugaja.

"Bilo bi zate vseeno boljše", je rekla baronica hitro, "da se ne omožiš... Svobodna boš kakor ptica v zraku. Glej me... Sedaj šele vem, da živim... in dokler sem bila omožena... uh! To ni bilo življenje... Martirium, a ne matrimonium, to ti pravim!" Tudi ti nisi imela sreče v zakonu. Star mož in bolan, a ti mlada in zdrava... Če se omožiš vdrujče, doleti te morda še huje zlo... Njevstoba, sirovost, lakomnost moževa, ker možki je zmožen vsega... Zato ti pravim: čuvaj se in glej, da ostaneš svobodna... Če potrebuješ zaslonbe in zaščite, sem jaz tu... Medve bva dve nerazdružljivi prijateljici... Saj ti si že tako moja prva in najdražja ljubljanka."

Tako je govorila baronica, ki je bila ljubosumna radi Gite. Bala se je, da ne bi mlada vdova vzljubila kakega njej sovražnih možkih in da ne bi si želela čim prej omožiti. Baronica se je trdno odločila protiviti se Giti in žentivi, kolikor se bo mogla.

Ali Gita ni bila istih misli z baronico o tej stvari. Njej ni bilo za svobodo, temveč je hrepenela po uživanju in sreči v zakonu ob strani ljubljenega moža, ki si ga je izbirala po svojem sreću. O tem ni hotela sedaj nič govoriti z baronico. Ker je še dovolj zgodaj, da ji razjasni svojo osnovo za prihodnost.

Medtem je nastal večer. Solnce je tonilo za planinami, iz Ivanci in iz dolin je vel prijeten, hladen vetrič. Baronica si je dala priveriti konja.

"Hočem se za dne priti v Zagrebo", je govorila baronica, idoč roka v roki z Gito na dvorišče, kjer je efeb prepelejal njenega žrebca, ki se je kazal zelo nemirnega. Videlo se je, da je hotel čimprej dospeti domov. Opazivši svoje gospodarico, se je vspel, da ga ni mogel vzdržati mladi efeb, ki ni bil vajen tako ognjevitemu konju.

"Pst... Castor!... Takoj bova doma!" je zaklicala baronica in ga pogladila po vratu in po čelu, nakar se je žival pomirila.

Baronica se je hitro poslovila od domačinke in hčera ter je z ajahala nestrpljivega žrebca, ki je skokoma odnesel svojo gospodarico z dvorišča na poljsko pot, ki je vodila do končine.

Na njivah so se delale ženice in vezale snope. Nekateri, ki so že dovršili svoje delo, so se vračali domov, pojoč svečane pesmi o žetvi.

Neka skupina ženice, ki se je vvažala z graščinske njive, je vodila med seboj z žitnim vencem ovenčano najlepšo deklico ženice. Idoč s polja v dvor, kjer jih je po starem običaju čakala obilna večerja, so pele ženice prigodno pesem:

Djevojka žito požela, S tri je vienca spēla. Prvi od žita pšenice, Drugi od fine rožice, Treči s trsove rozgice.

Ko se je najbolj razlegala pesem iz njihovih grl, se je pojavila med njimi baronica, jahajoča na konju.

Plaho so poskakali kmetje kakor preplašene žabe v globok jarek kraj česte ter so obmolknili. "Budala neumaj!" se je zadržala nadnje s konja baronica. "Čemu ste prenehali?... Pojte naprej!"

Ko se je najbolj razlegala pesem iz njihovih grl, se je pojavila med njimi baronica, jahajoča na konju.

Plaho so poskakali kmetje kakor preplašene žabe v globok jarek kraj česte ter so obmolknili. "Budala neumaj!" se je zadržala nadnje s konja baronica. "Čemu ste prenehali?... Pojte naprej!"

Ali ponižana kmečka kri se ni upala poslušati te zapovedi močgne baronice, ki je hitro odletela naprej. Možki in ženske so gledali s plahim očesom za graščakinja, ki so jo imeli za neko čudo.

"Ako to ni čarovnica", se je oglasil eden njih, "potem jih ni na svetu."

Vsi so uprli pogled za baronico, ki je jahala v brzem diru, da je ostajal za njo prah, iz katerega se je videl samo bel pajčolan, ki se je vil nad glavami. Kmalu je izginila v dolini.

Dolgo časa se niso kmetje otresli utisa, ki ga je napravila nanje graščakinja. Polagoma so se vrstili, ovenčana ženica je zavzela svoje mesto in iznova se je razlegala iz njihovih grl preginjena pesem:

"Dobar večer, gospodar, Je l' nam budes piti dal? Nosimo ti lepi dar, Koji nam je Jezus dal..."

III.

Mese dni kasneje je sedela baronica Pudencijska v zagrebškem dvorec Gite Magdičeve. Ker baronica ni imela v Zagrebu lastne hiše, je rada sprejela ponudbo svoje prijateljice, da se kadar le hoče nastanja v njeni hiši kakor v lastni. Proti koncu velikega srpana, ko je bil v Zagrebu veliki "kraljevi sejm", je prebila baronica nekaj dni v Zagrebu, a nato se pa je podala na posestva svojega sina, katerega je ona upravljala. Odsšla je najprvo v Demerje, nato v Lovič in v Kaštel pri Kariovcu.

Gospa baronica je bila zelo nezadovoljna z vsem tem, kar je videla na teh posestvih. S takimi dohodki, ki jih je videla, mogla bi iti tudi beračiti. Povsod je bila prevarjena in nadah. Ona je imela slab pregled na svojem gospodarstvu in vedno je mislila, da so njeni oskrbniki pošteni ljudje; a sedaj, ko se je pričela na lastne oči, videla je, da so ti ljudje velike kače, ki dobro vedo, zakaj jim je Bog ustvaril prste. Jezna nad vsem, kar je videla, si je natakala zapisala, vzela račune od oskrbnika na Kaštelu in odšla v Zagreb.

Tu se je čela dva dneva posvetovala s svojim odvetnikom gospodom Baltazarjem pl. Javrškim in ga naposled pooblastila, da najde človeka, komur bi "titulo locationis-conductionis" (v zakup) predala vsa posestva svojega sina Adama, kanonika in referendarja v dvorski kanceliji. Nemalo se je začudila baronica, ko ji je njen advokat že drugega dne predlagal za ta posel Krištofa Domjanica-Jelinskega.

"Zakaj ravno tega?" je vprašala baronica odvetnika.

"Ker nima prave službe, a mlad in energičen je, vaša milost", je odgovoril odvetnik ponizno.

"A ma gospodariti?... Ima kaj jamstva?"

"On je grajski sin, zrastel je v gospodarstvu..."

"Da, da, ali kako bo s plačevanjem? Ali bo mogel plačati mercedem locationis (zakupnino)?" je vprašala baronica.

"Njegov oče ima graščino in posestvo."

"Saj oče ne bo conductor (zakupnik), temveč sin. No, vseeno, pošljite ga jutri ob desetih predpoludne k meni! Bom sama govorila z njim", je rekla baronica.

Drugi točno ob desetih je stopil Krištof Domjanici pred baronico.

"No, dobro, da ste prišli", je govorila ter si prižgala pipo z dišečo gobo, "želela sem urediti te svoje stvari. Naš odvetnik vam je že gotovo povedal, za kaj se gre."

"Da, vaša milost!"

"Jaz sem že sita tega gospodarstva", je nadaljevala baronica. "Varajo te, kjer te le morejo. Seveda je uspevala, da ni mogla boljše; prišla je žetev, a moja žitnica v Demerju napol prazna. Ko sem poklicala oskrbnika na račun, se je začel zvijati in lagati, kakor bi čital iz knjige. Rekel mi je, da je snet uničila žito, da so vrabei mnogo pozobali in naposled, da je bilo klasje od začetka napol prazno. On se mi je lagal; drugi so mi pa povedali, da je dal odpeljati tri polne voze žita na svoj dom in potem pa v Zagreb. Da sem bila tu, ko so mlatili žito, morda se ne bi bilo zgodilo to. Ali človek ne more biti povsod, in tako me vsakdo le goljufa... Vse bi morala pregledati."

"Danes se mora to vedno delati", je pristavil Domjanici. "Vsekakor se mora", mu je vpadla baronica v besedo, "ali jaz sem bitje (besede "žena" na-

Pazite na ta ovitek!

Ničvredne ponaredbe slavnega Pain-Expeller-ja dobite često! ako niste pazni. Pazite na sidro in ime Richter. 25 in 50 centov pri vseh dobrih lekarnarjih.

F. AD. RICHTER & CO., 74 - 80 Washington, St., New York, N. Y.

Dr. Josip V. Grahek.

EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA. Zdravim vse bolezni moške, ženske in otročje. 841 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa. Nasproti "Hotel Pavlinac". — Kare št. 1, 2, 3 in 4 vozijo rapcno moje Plest.

Najmanj 5000 dol. v par letih in dobro življenje.

TO JE, KAR SI MORETE PRIDOBITI, AKO KUPITE FARMOTER SE NASELITE V NAŠIH SLOVENSKIH NASELJINAH.

Vine vjamete, da si morete to pridobiti! Pišite po naš list "Good's Colonist" in čitate, kako dočežje to vaši rojaki, kateri so kupili zemljo od nas ter se naselili na svoji zemlji. Ako so mogli to dočeti oni, dočežte lahko tudi vi. Ni vam treba imeti tisoč dolarjev za začetek, da dočežte to. Malo denarja za začetek, malo volje za delo, malo vstrajnosti, malo potrpljenja in drugo bo prišlo s' močjo.

Pošljite nam svoj naslov, pa vam pošljemo vse številke "Good's Colonist", katere hočemo dati na svetlo to leto. Pošljemo list brezplačno vsakemu, če želi kupiti farmo ali ne. Čitali boste, kako delajo tamkaj slovenski in hrvaški farmerji, kako je treba gospodariti in kako življenje na farmi je tukaj. Vsek (tj. v) "Glas Naroda" naj nam piše To vas stane le en cent za dopisnico, a pokaže vam moria pot do boljše bodočnosti, sreče, blagostanja in zadovoljstva. Ne kupite farme, dokler ne spoznate, kakšno priliko imate tukaj.

Naslovite vsa pisma takole: THE JAMES W. GOOD COMPANY Dept. 54 Ashland, Wis.

lašč ni rekla), ki ne pozna stalnih regulas vite (življenjskih pravil). Zahotelo se mi je, da sem bila ravno v Zagrebu, ko bi morala biti v Demerju. Poslušajte dalje

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

FOROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOŽEF MERTEL, od društva št. 1., Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, od društva št. 2., Ely, Minn.
JOHN KOVACH, od društva št. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Popravek. V šte. 138 smo na tem mestu poročali, da je umrla v Ljubljani na Starem trgu št. 12 gospa Alojzija Blaznik, stara mati Rev. Alojzija Blaznika v Haverstraw, N. Y. Nje ime je bilo Alojzija Pettau-Mehle in ne Blaznik, kot smo pomotoma poročali. Krivda ni na naši strani, ker smo vest priobčili tako kot so jo prinesli starokranjski listi.

Umrli so v Ljubljani: Cecilija Hribar, delavka, 29 let. — Fran Štrukelj, dninar, 28 let. — Ludovik Parkelj, plakaterjev sin, pol drugo leto. — Terezija Maurer, renka, 8 mesecev. — Silva Wohlfahrt, hči godbenika, 3 mesece. — Marija Razpotnik, šivilja, 47 l. — Alojzija Mehle, zasebnica, 85 l. — Marija Kastele, krojačeva hči, pol leta. — Alojzij Baraksadič, čevljarjev sin, 10 mesecev. — Alojzij Gorenc, plinarničnega službenca sin, 2 leti.

Umrli je dne 29. maja v najlepši dobi (34 let star) nadučitelj v Brusnicah Anton Sila kot žrtve svojega peklica; zapuščena vdova in dvoje nepreskrbljenih otročičev. Pokojnik je bil možn značaj, ki ni uklonil tilnika brezmejnemu nasilstvu in terorizmu gospodujočih nasprotnikov.

Poročil se je v Ribnici trgovec in posestnik Filip Peterlin z gospodično Vido Cvar, hčerko nadučitelja v pokojni v Ortenku.

Celo mesto pokonci zaradi bika. Dne 28. maja popoldne se je iztrgal bik in divjal po Novem mestu in Kandiji. Večkrat so ga vjeli, pa jim je le še ušel. Prišedši na visoki most nad Krko, je prišel nasproti voz, kateremu se je bik umaknil na ozki hodnik, kjer je stalo več ljudi. Dočim se je večini posrečilo za vozom srečno odnesti pete, je en sam gospod ostal med vozom, med bikom in ograjo. Kaj storiti? Ali naj se pusti od podivjanega bika nabosti in vreči v globoko Krko, ali pa naj se sam obesi nad Krko? Skočil je čez ograjo mostu in se nad globlino Krke oprjel železne ograje ter tako visel nad Krko. In s tem se je rešil velike nevarnosti. Junak tega čina je bil načelnik novomeškega "Sokola" in založnik Delniške pivovarne Gregore. Bik je potem še dalje divjal tudi po novomeških ulicah, dokler ga niso zopet vjeli in z združenimi močmi spravili na varno.

Samomor v novomeškem preiskovalnem zaporu. Dne 29. maja popoldne, ko je nad novomeško okolico začelo grneti, se je v preiskovalnem zaporu okroglega sodišča pod čudnimi razmerami obesila 37 let stara Kočevarica Franziška Wolf iz Taple Rebr. Obesila se je z obrisačo. Samomorilka je poskušala svojega 5 let starega otroka s sekiro pobiti. Ker je že večkrat poskušala samomor in voljno obnašanje sploh ka-

zalo, da ni prav pri zdravi pameti, so jo internirali v svrhu opazovanja. Stori lo so pa baje napako, da so jo djali v samotno celico in ne v družbo kakšne ženske jetnice. Samomor so sicer takoj opazili, vendar je bila vsaka pomoč prepozna. Značilno je tudi, da se je leta 1899. skoro pod enakimi razmerami v preiskovalnem zaporu obesila tudi ena njenih bližnjih sorodnic, ki je bila tudi radi podobnega dejanja v epizovalni preiskavi. Samomorilko so prenesli v mrtvašnico na novomeško pokopališče.

V novomeške zapore sta prignala dva orožnika poštarja Guberja iz Suhorja. Poneveril je večje svote in pobegnil v Tolmin, kjer je bil aretiran.

Nesreča na železnici. Dne 30. maja je od strani zadel dunajski brzovlak ob prazni osebni vlak državne železnice. Trije vozovi brzovlaka in en voz osebnega vlaka so skočili s tira. Dva potnika, in sicer 24letni pravnik Jožef grof Auersperg iz Ljubljane in 26letni laški delavec Fran Serravato iz Trsta sta bila lahko poškodovana. Prvi je bil lahko ranjen na kolenu, slednji pa na nosu in na roki. Brzovlak je imel vsled tega 57 minut zamude.

Voda v bohinskem železniškem predoru se je vsled deževja zadnjih dni zopet pojavila v veliki množini. Vlaki vozijo skozi predor po vodi, ki sega vozovom do stopnic.

Nesreča. Vsled zadnjih hudih nalivov je Sava prav močno narasla in stoji čez ves prod. Posestnik Kosce, podomaček Matevžek iz Vojskega je šel 28. maja na savski prod po pesek. Vsled velike in deroče vode pa je desnemu konju nenakrat izpodneslo obe nogi ter je izginil v valovih. Z največjim trudom se je posrečilo rešiti drugega konja in voz.

STAJERSKO.

Smrtna nesreča. 14letni krčmarjev sin Bajč v Kapeli pri Radgoni je s svojim tovaršem Heričem ogledoval nabasan revolver. Bajč je ravnal tako neprevidno, da se mu je revolver izprožil. Nabojev ga je zadel v trebuh. Spravili so ga v radgonsko bolnico, kjer je še isti dan umrl.

Štiri osebe osumljene požiga. Dne 12. maja je v Verholah pogorelo posestvo Jožefa Otorepa, ki je imel zavarovana poslopja za 4000 K, premičnine pa za 3840 K. Vsled požara je bilo na poslopih škode kakih 2850 K, na premičnini pa 1500 K. Kmalu pa se je raznesla vest, da je Otorepec sam zažgal, da bi dobil zavarovalnino. Orožništvo je vsled tega aretvalo posestnika Otorepa, vničarja Simona Verneta, posestnika Marijo Kolar in njeno hčer Lucijo Kolar, ki so osumljeni skrivde.

Poročil se je dne 27. maja Mirko Ogrizek, sin veletrgoveca v Sv. Križu, tik Slatine, z gdč. Reziko Lipnikovo.

V Spodnji Polskavi so se fantje med seboj zavravali, pri čemur je bil neki železničar Matija Rus tako težko ranjen, da je umrl.

Cigani se klatio po mariborski okolici kar v celih trópah. Skrivajo se po gozdovih in kradejo po vaseh.

PRIMORSKO.

Protipostavno nadlegovanje potujočih ljudi. Radi lanskih izseljeniških afer je nastal pri oblaštenih popolen preobrat glede nadziranja izselencev. Kar so prej pri policiji premovali pazili, to nadomeščajo sedaj s prevleko pažnjo, ki presega dostikrat vse meje, ki je včasih naravnost pretpostavna, ki se sploh uveljavlja na ta način, kakor da bi živel v žalostni predmarčni dobi policijske države. V delavskih listih bemo lahko dan na dan, koliko trpe delavci pod policijskimi šikanami, če menjajo kraj svojega službovanja. Kakor da bi bili odpravljeni zakoni, ki jamčijo državljanom svobodno potovanje. To pretirano in nepostavno pažnjo policije in izselence je moral okusiti tudi goriški rojak dr. Brezigar. Iz pisma, ki ga je pisal odlični znanstvenik dr. Philippovich listu "Zeit", spoznamo, kako se je zvršil ves dogodek. Dr. Brezigar se je peljal iz Gorice na Dunaj, in sicer v III. razredu. Ko pride sprevodnik kontrolirat vozne listke, vpraša naenkrat nekdo od policije v civilu dr. Brezigarja, če ima legitimacijo. Ko ta začudeno vpraša: "Zakaj?", mu odgovori policijski uradnik: "Vi ste izseljenec; če nimate legitimacije, vas moram zadržati." K sreči je imel dr. Brezigar pri sebi karto, ki jo daje dr. Philippovich članom svojega inštituta. Če ne bi imel te karte, bi zadržali dr. Brezigarja, kljub temu, da se ni niti peljal v inozemstvo, temveč le iz Gorice na Dunaj. Policija naj bi se rajše bolj pobrigala za osebno varnost ljudi, nego protipostavno nadlegovat potnike.

45.000 K ukradenih v Trstu. V ulici Oktavijana Avgusta, tik vhoda na državni kolodvor, in sicer na oni strani, kjer je pravzaprav izhod iz kolodvora, se nahaja enonadstropno poslopje, v katerem ima svoje urade takozvani oddelek za vzdrževanje proge državne železnice. Uradi so v pritličju in v prvem, edinem nadstropju tega poslopja. V teh uradih je čez dan nekaj uradnikov, a ponoči ni v onem poslopju žive duše. Blagajna tega oddelka se nahaja v neki sobi v I. nadstropju in to blagajno so 28. maja ponoči drzni tatovi prevrtili in oropali. Splazivši se preko neke lope, ki se nahaja za rešenim poslopjem, so tatovi prišli na streho tega poslopja in tam so skozi neko strešno okno prišli v podstrežje in se potem spustili v prvo nadstropje. Prevrtali so torej blagajno in odnesli iz nje 45.000 K v bankovcih, dočim so v blagajni pustili še 8000 K srebrnega denarja. Kmalu po vplomu v blagajno na kolodvoru državne železnice so aretirali nekega Riharda Luisa, uslužbenega v Candottijevi trgovini z drobnim blagom v ulici Caserma, in so našli pri njem 3500 K. Zdi se, da je popolnoma opravičen sum, da je bil aretirane soudeležen pri tem vplomu. Aretiran je še neki drug osumljenec, čegar imena pa varnostna oblast še noče izdati.

Radi tatvine. Mehanik R. Laurer iz Gradaca, uslužben v Trzinu, je v družbi s tovarišem Zendeneljem brez pravega vzroka nenakrat pustil delo in odšla sta oba iz Trzinca. Gospodinja njuna pa je naznanila policiji, da se je izvršila v njeni hiši tatvina. Osumljena sta bila imenovana. Laurerja je roka pravice postavila pred sodnike v Gorici, ki so mu dali 5 mesecev težke ječe z enim postom vsak mesec, onega drugega pa roka pravice še išče po svetu.

KOROŠKO.

Tomaž Košat. Poročili smo na kratko, da je umrl znani koroški skladatelj in bivši dvorni pevec Tomaž Košat po daljši bolezni 19. maja na Dunaju. Zaslovel je zlasti po svojih pesmih, ki jih je zlagal v duhu slovenskih koroških narodnih pesmi. Uporabljal je motive slovenske narodne pesmi, ki jih je slišal v svojem rojstnem kraju, v Vetrinju, ob Vrbskem jezeru in celovški okolici. Košat je bil rojen Slovence, toda študiral je žal v času, ko koroški Slovenci ne niso bili narodno vzbujeni kakor so danes. Prišel je na Dunaj in vstopil v dvorno

opero, kjer je bil v stiku z Nemci. Tako je pozabil na svoj narod, od katerega je dobil talente, toda sovratil svojega naroda nikdar ni. Slovensko ljudstvo je ljubil, kakor njegovo pesem, le odtujil se mu je. Vendar pa je zaslovela koroška slovenska pesem po širnem svetu, četudi jo ima svet za nemško. Tudi njegov "Verlassen", najlepša Košatova skladba, ni izvorna, ampak je Košat uporabil melodijo rajnega župnika Franca Treiberja v St. Jakobu v Rožu. Sam je bil dovolj pošten, da nikdar ni imenoval svojih pesmi nemških koroških pesmi, kakor imenujejo mnogi Nemci, ki bi radi olispali svoj narod s pavovim perjem iz slovenskih logov. Na lastno željo, ki jo je izrazil Košat v svojem življenju, je bilo njegovo truplo pripeljano v Dunaju v Celovec. Stroške za pogrebne priprave je poravnala dunajska občina celovška. Pogreb se je vršil 24. maja popoldne ob velikanskem navalu ljudstva. 622 pevcev je zapelo ob grobu najbolj priljubljenemu Košatovo pesem "Verlassen". Ali se je kateri izmed njih zavedal, da poje slovensko pesem, ki jo je Košat tako srečno in lepo uporabil in ji dal nemško besedo? Ob grobu so govorili celovški župan dr. Metnitz, v imenu pevcev učitelj Mavricij Paier in prijatelj rajnega učitelja Karol Kroat. Pokopališče v Trnjavi se ni videlo toliko ljudstva in je množica na grobovih povzročila mnogo škode. Pogreba se je udeležil tudi deželni predsednik baron pl. Fries.

Samomor. Potegnili so iz Gline pri Stožirjevem jezu ob Frajdnerški cesti v Celovec kontoristinja Pavlo Thurner. Nesrečnica je bila rojena v Velikoveu in stara se 18 let. Seznanila se je menda s krojaškim mojstrom Sattlerjem in nesrečna ljubezen jo je gnala v obup.

NAZANILLO.

Rojakom v Milwaukee, Wis., in okolici naznanjamo, da je

Mr. FRANK MEH

naš zastopnik, torej je opravičen pobirati naročino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo pripravljamo. Upravništvo Glasa Naroda.

HOVERSON HEIGHTS.

V bližini mesta Follansbee, West Va. se bo prodajalo MAJHNA ZEMLJIŠČA

od 2 do 13 akrov, kojih vsaki meji na glavno cesto.

Mesto Follansbee je bilo inkorporirano l. 1907 ter je danes prvo majhno industrijalno mesto v veliki Ohio-dolini.

4000 prebivalcev, kojih štjevilno hitro narašča.
3 velike javne ljudske šole,
6 krasnih cerkva in
2 banki.

Popolni kanalizacijski sistem, tlakovane ceste, električna luč, medmestna cestna železnica, telefon in brzojav ter najboljša vodna naprava v okraju. Velike tvorniške naprave so znane po celem svetu. 1390 mož, žensk in otrok zaposlenih, ki zaslužijo vsak mesec 100,095.00 dolarjev na plačah.

Nikdar prej se ni nudilo publiki farmskih zemljišč v neposredni okolici tako velikega industrijalnega mesta.

Ta zemljišča so posebno prikladna za poletna stanovanja, za gojitev vrtnarstva in perutinarstva.

Cena primerna. Pogoji sprejemljivi. Za nadaljne informacije pišite na:

Pan-Handle Abstract Co.
Room 7, City Hall, Wellburg, W. Va.
Ali pa pri rojakih FRANK ZIERL, Asst. Cashier, c/o Citizens Bank, Follansbee, W. Va.

MLADI MOZJE STARI MOZJE MOZJE SREDNJE STAROSTI.

Mozje, ki se namrcavajo ženiti — možje, ki bolehaljo — možje, ki so bili nezmerni, prestrastni in ki so prevrgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljen jezi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, žolodce, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisotce mož je že zadobilo perfektno zdravje, telesno moč in poživljenje potom te dragecne knjižice. Zaloga znanostje, in vselej stvari, katere bi moral znati vsak mož. Ne trošite denarja za tuzna in naloževna zdravila, dokler ne citate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zboleli in kako zadobite popolno in trajno ozdravitev. Zapomnite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi poslamo tudi poštino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

Odrežek za brezplačno knjižico.

Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

Ave. 305, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODIJE: — Zanir a me pomnila, a katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Pršim, pišljite mi jo takoj.

IME

NASLOV

PRVA IN NAJVEČJA PRODAJA FONOGRAFOV.

Ta izvrstni govoreči stroj ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši zvok. Skatlja je prikladno velika ter iz hrastovine, 12 inčev visoka, ima veliko črno emajlirano z rožami okrašeno trobilo, ter je jamčena za 15 let. Ta stroj se prodaja za \$40.00, a radi velike zaloge prodajamo ta stroj sedaj po celih Zdr. državah in Canadi skupno s 12 najlepšimi slovenskimi napevi, katere si izberete iz nasega kataloga ter s 500 iglami samo za

\$15.- na lahke obroke **\$1.-** mesečno.

Istotako prodaja mo dobroznane "VICTOR" govoreče stroje in "COLUMBIA" gramofone. Pišite po naš ilustrovani katalog — pošljemo ga zastonj. AUL BIRNS, 117 Second Ave., corner 7th St., Dept. 133, NEW YORK, N. Y. Za udobnet odjemalcev v naši okolici imamo prodajalno odprto zvečer in v nedeljo.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y. Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja **DENARJE** v staro domovino Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvornih cenah.

potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro iz cen.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

GOLOBI prinašajo dolarje kjer prinaša kuretnina le cente; le malo kapitala je potrebno; malo prostora; vselej ostranilo; trgi takoj pri roki; pišite po mnisko številčnico list; nastanica poljskima tamkaj; cena 10c. Kallabte Squab Journal, Versailles, Mo.

NA PRODAJ dobro vpeljana trgovina v središču hrvatske in slovenske naselbine v Milwaukee, Wis. Za podrobnosti pišite na lastnika: Anton Hlaban, 192 Reed St., Milwaukee, Wis. (16-17-16)

NAŠIM SLOVENCEM!
Dobili smo iz starega kraja veliko zalogo importiranih zdravil, zdravilnih rož, olja, tinkture, mazila itd, za vsako vrstne bolezni. Ta zdravila se našim rojakom toplo priporočajo. Pišite po cenik!
DOM. LEKARNA West 4th St. MILWAUKEE, WIS.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.
Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobš isto v podružnici Fr. Sakser 1604 St. Clair Ave., N. E.

KUPON
— za —
Premier Dictionary
17. junija 1914.

Ime

Mesto

Država

Opomba. Slovar je pisan le v angleškem jeziku ter je torej dober le za one, ki razumejo angleščino. Poštino se zaračuna posebej, ker je knjiga obširna.

Za poštino je priložiti: Za 1. in 2. pas 6c; za 3. pas 10c; za 4. pas 15c; za 5. pas 20c; za 6. pas 25c; za 7. pas 31c; za 8. pas 36c. — Za pas svojega kraja izve vsakdo na pošti.

Skrivnosti Pariza.

SLIKA IZ NIŽNIN ŽIVLJENJA.

Spisal Eugene Sue. Za "Glas Naroda" priredil E. H.

(Nadaljevanje.)

"Kam hočeš?" vpraša Polidori začuvsji, da vstaja Jakob Ferrand.

"Grem k Ceciliji."
"Nikamor ne smeš. — Pogled v ono sobo Te umori."
"Cecilija me pričakuje tam gori."
"Ne pojdeš, držim Te in Te ne izpustim," de Polidori prijemši notarja za roko.

Do skrajnosti utrujeni Jakob Ferrand se ni mogel upirati Polidoriu.

"Ti me zadržuješ iti k Ceciliji?"

"Da, in tudi gori v sosedni sobi svetilka. Saj veš, kako slabo je učinkovala luč na Tvoje oči."

"Cecilija je zgoraj — pričakuje me. Tudi bi šel skozi ogenj, da dospem do nje. Izpusti me! Rekla mi je, da sem njen stari tiger, — pazi se, moji krempļji so ostrji."

"Tu ostaneš. V skrajni sili Te privežem na posteljo kakor obsejena."

"Polidori, poslušaj me! Nisem se norec. Se sem pri pameti in vem natanko, da Cecilija materijelno ni zgoraj. Ali slike moje fantazije so zame resničnost."

"Tiho!" vzklikne nenadoma Polidori prisluskaje, "mislim, da se je pravkar vstavlil voz pred vrati. — Nisem se zmotil — sedaj čujem govorico na dvorišču."

"Moje misli hočeš napeljati drugam."

"Čujem glasove človeške govorice, Ti pravim. In mislim, da so mi znani ti glasovi."

"Prekaniti me hočeš samo", ga prekine Ferrand. "Toda ne dam se Ti na noben način."

"Nesrečnež, poslušaj vendar! Ali ne slišiš ničesar?"

"Pusti me! Cecilija je zgoraj in me kliče. Ne razdraži me dobro! Pazi se, Ti pravim. Slišiš? Čuvaj se!"

"Ne premakneš se mi iz sobe!"

"Pazi se!"

"Ne ganeš se mi iz sobe! Jako mnogo mi je na tem, da ostaneš tu!"

"Če mi zabraniš k Ceciliji, potem mi je pa mnogo na tem, da pogineš. Tu imaš!" de notar z zamolklim glasom.

Polidori zakriči grozno.

"Hudobnež, ranil si me na rami. Toda roka Ti ni bila gotova. Rana je lahka, in zato mi ne uideš."

"Tvoja rana je smrtna. Sunil sem Te z zastrupljenim bodalom svoje Cecilije. Nosil sem ga vedno pri sebi. Le počakaj nekaj hipov, in uveril se boš, kako učinkuje njen strup. — O, slednjič si me vendarle izpustil! Izgubljen si. Smrti ne uideš več. Zakaj si mi branil k Ceciliji?" pristavi notar tipaje po temni nakrog, da bi prišel od vrat.

"Oh," mrmlja Polidori, že mi otrpuje rama, — mrtvaška mrzlina se že plazi po mojih žilah — kolena se šibe pod mano, — kri mi zastaja, vrti se mi v glavi. Pomoč, pomoč!" vzklikne Ferrandov skrivneč ter zbere vse svoje moči k poslednjemu vzkliku: "na pomaganje!"

Nato se sesede in zgrudi na tla.

In zdelo se je, da se je odzval ropot steklenih vrat, Rudolfov glas in šum urnih korakov Polidorijskega kleue.

Jakob Ferrand je slednjič dotipal v temi vrata v sosedno sobo, jih odprl z vso silo ter planil vanjo z nevarnim bodalom v roki.

V tistem hipu vstopi tudi knez, grozeč in strašen kakor duh maščevanja, od nasprotne strani v to sobo.

"Pošast!" vzklikne Rudolf ter stopi k notarju. "Umoril si mojo hčer, zato pogini —"

Knez ne skoneča — preplašeno se umakne za nekaj korakov nazaj.

Njegove besede zadenejo Jakoba Ferranda kakor strela.

Daleč proč vrže bodalo, potegne obe roki čez oči, se vrže z obrazom na tla, in iz grla se mu izvije krik, ki ni imel prav nič človeškega na sebi.

Valja se in zvija, drgeta in praska z nohti po tleh, kakor bi si hotel izkopati luknjo ter se umakniti bolečinam, ki mu jih je povzročala blesteča svetloba.

Rudolf, njegov sluga in hišni vratar, kateri je moral sprčiti kneza prav do vrat te sobe, obstanejo, prevzeti od groze, kakor okameneli.

Rudolfa prevzame kljub njegovemu upravičenemu sovraštvu sočutje, in zaukaže položiti notarja na divan.

To pa se jim ni posrečilo izlepa. Kajti notar se je bal svetilke luči ter se silno upiral. Ko je luč ožarjala njegov obraz, je zakričal iznova tako grozno, da je Rudolf vztrepetal po celem telesu.

Sele po dolgem trpinčenju mu je odleglo nekoliko. Nenadoma se umiri docela, oči se mu odpro ter jamejo hlastno vsrkavati lučine žarke, in razširite se mu punčice izredno.

Izprva je bilo nepremično telo in vsi udje. Zdelo se je, kakor bi se zatopil v ekstatično opazovanje. Le usmevi so trepetali na njegovem obrazu, ki ni bil več človeški. Bilo je, kakor bi udušili živalski nagoni človeški razum.

V tem trenutju smrtnega delirija se je še spominjal Cecilijinih besed, s katerimi ga je imenovala za svojega tigra. Polagoma se mu je zmešala pamet popolnoma, in domišljal si je, da je Cecilijin tiger.

Posamezne besede so se mu izvijale iz prsi; iz njih se je prav lahko izpoznalo, da so mu docela odgovedali možgani. Njegovi doslej nepremični udje so se zganili, pridrgetal je ter se zvrnil z divana na tla. Hotel je vstati, ali tudi moči so mu pošle. Zato je jel plezati kakor črv ter se vlekel na rokah in po kolenih po sobi — zdaj sem, zdaj tja, kakor so ga gonile prikazni.

Slednjič počene v kotu. Po svojem hripavem in besnem kričanju, po škrtanju z zobmi, po svojem spačenem obrazu in po svojih plamtečih očeh je bil zares vnekoliko podoben tigru.

"Tiger — tiger — tiger sem", de s sirovim glasom, "da tiger. — Koliko krvi! — V mojem brlogu — razmesarjena trupla! — Plesalka — brat one vdove — otročiček, Lojzkin otročiček — to so tista trupla." Po teh besedah opazuje svoje koščene prste, na katerih so bili nohti že jako dolgi, in pristavi počasi: "Oh moji krempļji so — ostrji — in koničasti. Star tiger sem — ali možan in srčan. — Nihče si ne bo upal iztrgati mi tigrinje Cecilije. — Oh, — kliče me, kliče!" de, stegne svoj vrat ter prislubne.

Cez nekaj časa spet počene ob steni ter nadaljuje: "Ne — zdelo se mi, da jo slišim — ni je tu — ali vidim jo, vidim, vedno, vedno! — Tu je. — Kliče me, rjove, tamle rjove! Pridem, pridem!"

In Jakob Ferrand se vleče po kolenih in rokah nasredu sobe. Dasi so bile njegove moči izčrpane, vendar je zdajpazdaj planil pokoneč. Nato pa je spet počel in prisluskoval.

"Kje je ona, kje? — Prihajam. — Oh, odhaja in se odmika. — Oho, tamle spodaj, tamle me pričakuje. — Pojdi, pojdi,

zarj se v pušavo in se izjovi! Oh, njene velike, divje oči so koprneče, proseče. Cecilija, Tvoj stari tiger je Tvoj!" krikne ter se z zadnjim naporom vzravna na kolena.

Na enkrat pa se spet zgrudi, telo se mu sesede, lasje se mu zježe, pogled mu otekljen in bojazen mu razjedla ustne. Obe roki stegne po zraku ter maha z njima, kakor bi se boril z nevidnim predmetom. Poleg pa se mu zdajpazdaj izvijajo besede brez vsake zveze:

"Kakšen pik! — Na pomoč! — ledeno mrzli obroči mi lomijo in tarejo roke, — ne morem se jim izviti — ostrji zobje! Ne, ne, oh! Ne oči! Na pomoč! Črna kača! Oh, — njena podolgovata glava — njene ognjene oči! — Gleda me — hudji je! Oh, izpoznal me je. Jakob Ferrand — v erki — svet mož — vedno v erki — poberi se izpred mene — v imenu svetega križa — se poberi izpred mene!"

In notar se spet vzravna nekoliko opiraje se z levico na tla in skušaje se prekipzati z desnico.

Njegovo čelo se je kar kopal v mrzlih sragah, njegove oči so medtele in steklenele.

Pojavljali so se vsi simptomi bližajoče se smrti.

Rudolf in obe drugi priči tega prizora so stali nemo in nepremično kakor v groznih sanjah.

"Oh," nadaljuje notar še vedno napol leže na tleh, "hudji je izginit — grem v cerkev — pobožen mož sem — in molim. He? — Ničesar se ne izve — misliš? — Ne, ne, skušnjavec — čisto go tovo? Skrivnost? No — naj pridejo — vsi? — Vsi!"

(Dalje prihoda.)

Kadar potujete v stari kraj

ali kadar ste na poti skozi New York, pridite k svojemu rojaku v

HOTEL, SALON IN RESTAVRANT

145 Washington St., NEW YORK, N. Y. Corner Cedar St.

Tu boste v vsakem času, podnevi in ponoči, najboljšo in najcenejšo postreženo. Izvrstna domača kuhinja. Čiste in urejene sobe za spanje.

Obed (tri jedila) 25 centov. Spavanje 25 centov. Z veseloštopovanjem. JANKO TUŠKAN, lastnik.

Po nižani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštine prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako priljučna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n izplačala, zato je cena nižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

POZOR, SLOVENSKI FARMERJI!

Vsled občne zahteve smo tudi letos naročili večje število

PRAVIH DOMAČIH

KRANJSKIH KOSOV. V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrjuje na kosičice z rincekmi.

Cena 1 kose je 1.10.

Kdor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla; cena garnituri je \$1.00.

Pristne BERGAMO brusilne kamne po 30c. kos.

Dalje imamo tudi fine jeklene srpe po 50c.

Naročilo je priložiti denar ali Postal Money Order.

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., - : - New York, N. Y.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Kateri so pooblašteni pobirati naročila za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolice: Michael Cisar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovin.
Denver, Colo.: John Debeva in A. S. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik
Pueblo, Colo.: Peter Cullig in J. M. Rolts.
Salida, Colo. in okolice: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Anton Balfanz
Indianopolis, Ind.: Frank Uražnar.
Dupon, Ill.: Dan. Badovinac.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zalec.

Mineral, Kans.: John Stale.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Berborič.

Frontenac, Kans. in okolice: Frank Černe.
Kerns.
Mulberry, Kans. in okolice: Martin Kos.
Calumet, Mich. in okolice: Pavel Štalits in F. Koba.
Eveland, Mich. in okolice: E. Kozian.
South Range, Mich. in okolice: M. D. Liković.

Chisholm, Minn.: E. Egona, Frank Medved in Frank Zagar.
Duluth, Minn.: Joseph Šarabon.
Ely, Minn. in okolice: Ivan Gouba, Jakob Škerjanc in M. L. Kapech.
Eveland, Minn.: Jurij Kozic in Alojz Baudak.

Gilbert, Minn. in okolice: Louis Vond.
Mibbing, Minn.: Ivan Poulc.
Nashauk, Minn.: Geo. Maurita.
Virginia, Minn.: Anton W. Fum.
St. Louis, Mo.: Mike Grabica.
Aldridge, Mont.: Gregor Šobas.
Klein, Mont.: Mich. Krivoč.
Brooklyn, N. Y.: Alojz Čelanič.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorac.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Mandić, Chas. Karlinger in Frank Kovčić.
Bridgeport, Ohio in okolice: Frank Močvar.
Barberton, O. in okolice: Alois Balant.
Collinwood, Ohio: Math. Slapnik.
Preston, O. in okolice: John Kuzma, 1845 E. 29th St.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa. in okolice: M. Klarich.
Bradock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pletaršek.
Surdine, Pa. in okolice: John Keršič.
Conemaugh, Pa.: Ivan Falk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonburg, Pa.: John Koklič.
Broughon, Pa. in okolice: Anton Demar.
Export, Pa. in okolice: John Prostor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Frank Lebon.
Farrall, Pa.: Anton Valentincič.
Irwin, Pa. in okolice: Frank Demnar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabranja.
Meadow Landa, Pa.: Geo. Schultz.
Moon Run, Pa. in okolice: Fr. Mašek.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvanski.
Ignaz Mariner, Frank Bambi in Z. Jakič.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerj.
Steelton, Pa.: Anton M. Papč.
Whitlock, Pa.: Frank Seme in Joseph Poljanec.
Winterquarters, Utah: Louis Blažič.
Black Diamond, Wash.: Gr. Forenca.
Ravensdale, Wash.: Jakob Romak.
Thomas, W. Va. in okolice: Frank Kocian in Frank Bartol.
Grafton, Wis.: John Štampl.
Milwaukee, Wis.: Jostp. Tratač in John Vodovnik in Jos. Epanšič.
Scheboygan: Nick Badovinac in Frank Koval.
West Alle, Wis.: Frank Štež.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Štež.
Kosmos, Wyo.: Eust. Kozak.

641 parnikov 1 417,710 ton

Hamburg-Amerika črta

Največja parobrodna družba na svetu, ki vsebuje 74 različnih črt

"VATERLAND", 850 čevljev dolg, 58,000 ton, "EMPERATOR", 819 čevljev dolg, 52,000 ton.

Direktna svaza med NEW YORKOM in HAMBURGOM, PHILADELPHIO in HAMBURGOM, BOSTONOM in HAMBURGOM, BALTIMOREM in HAMBURGOM, HALIFAX in HAMBURGOM.

Najnižje cene za v stari kraj in nazaj. Posebna pozornost potnikom slovenske narodnosti. Največje udobnosti v MEDKBOVJU in TRETJEM RAZREDU ki vsebuje kabine po 2, 4 in 6 postelj, obednice, kopalnice, pralnice itd.

Za nadaljnjše podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,

45 Broadway, New York ali na krajevne agente.

Edina zaloga

Družinskih in Blaznikovih PRATIK

za leto 1914.

1 iztis stane . . . 10c.

Cene Blaznikove pratike so iste, V zalogi:

UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA",

82 Cortlandt St., New York

ali pri:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O

Koledarjev

imamo v zalogi le še nekaj sto in kdor rojakov ga še nima, naj se podvzva zanj. Letošnji Koledar je zanimiv in bolj obsežen kot drugi letniki. Cena mu je s poštnino vred 25 centov.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York City.

Podpisal je iznajditelj napisne in tiskarske stroje. V tiskarski delavnici v New Yorku, ki je bila ustanovljena leta 1847, so izdelane vse vrste tiskarskih strojev in orodij. Vsi stroji so izdelani iz najboljšega jekla in so zelo trpežni. Vsi stroji so izdelani v skladu s poslednjimi iznajdbami in so zelo učinkoviti. Vsi stroji so izdelani v skladu s poslednjimi iznajdbami in so zelo učinkoviti.

JAKOB WAHOČ, 1092 E. 64th St. Cleveland, O. N. B. Omenja, ki bi rabili moja zavrtila brez uspeha, plačam \$500.

RED STAR LINE

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

KEELLAND 11,304 tone

FINLAND 12,760 ton.

KROONLAND 12,760 ton.

VADERLAND 12,017 ton.

LAPLAND 18,694 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Sloveško, Hrvaško in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška svaza.

Posebno se skrbi za udobnost potnikov medkrova. Tretji razred obstoja od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnjše informacije, cene in vožnje listke obrnite se na:

RED STAR LINE

No. 9, Broadway New York.

No. 14 No. Dearborn St. Chicago, Ill.

94 State Street Boston, Mass.

1319 Walnut St. Philadelphia, Pa.

619 Second Ave. Seattle, Wash.

233 Main St. Winnipeg, Man.

319 Geary St. San Francisco, Cal.

121 So. 3rd St. Minneapolis, Minn.

21 Hospital St. Montreal, Canada.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.

Poštni parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka

"LA SAVOIE" na dva vijaka

"LA LORRAINE" na dva vijaka

"LA FRANCE" na štiri vijaka

Expresni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesbrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča številka 57 N. B.

FRANCE 24. junija 1914.

LA SAVOIE 4. julija 1914.

LA LORRAINE 8. julija 1914.

FRANCE 15. julija 1914.

LA TOURAINE 22. julija 1914.

LA SAVOIE 29. julija 1914.

Expresni parniki odplujejo ob sobotah.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:

ROCHAMBEAU 20. junija 1914.

NIAGARA 11. julija 1914.

ROCHAMBEAU 8. avg. 1914.

CHICAGO 29. avgusta 1914.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

Parniki z križem imajo po štiri vijaka.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnejša in največja parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Nevi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, prvotom in Reko.

Vsi spodaj navedeni novi parniki na dva vijaka imajo brezčimni brzozvoj.

ALICE, LAURA, MARTA WASHINGTON, ZAGREBA, KARLOVCA, ARGENTINA, OCEANIA, KAISER FRANZ JOSEF I.

Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred so do:

TRSTA \$25.00

LJUBLJANE \$26.18

REKE \$25.00

ZAGREBA \$26.08

KARLOVCA \$26.25

OPOMBA. Cena karte za parnik Kaiser Franz Joseph I. za Martha Washington znaša \$4.00 več.

II. razred od Marthe Washington in Kaiser Franz Joseph I. od \$65.00 do \$70.00.

Vsi drugi parniki od \$50.00 do \$60.00.

Phelps Bree & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK